

## **ВИГОТОВЛЕННЯ ДСШ-14 ТА ЙОГО МОДИФІКАЦІЙ НА ХАРКІВСЬКОМУ ТРАКТОРОСКЛАДАЛЬНОМУ ЗАВОДІ**

**Писарська Н.В.**

*Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут»,  
м. Харків*

Враховуючи потреби сільського господарства в новій техніці, що постійно зростали, інженери Харківського трактороскладального заводу (нині – ВАТ «Харківський завод тракторних самохідних шасі») разом із фахівцями НАТІ сконструювали самохідне шасі ДСШ-14, що краще відповідало тогочасним потребам, ніж ХТЗ-7, та було більш економічним. Цей вид трактора поставлено на виробництво на основі народно-господарського плану створення та упровадження нової техніки на 1956 р., затвердженого Радою міністрів СРСР, а також наказу Міністерства тракторного та сільськогосподарського машинобудування СРСР № 101 від 17 листопада 1955 р. Саме ж виробництво машин цієї марки розпочато у квітні 1956 р.

ДСШ-14 – це дизельне самохідне шасі з двигуном потужністю 14 к.с. Він являв собою оригінальну модель колісного трактора, оскільки розташування вузлів та агрегатів відрізнялася від інших колісних тракторів. Двигун та силова передача були розташовані компактно позаду місця для водія. Рама, що складалася з двох балок, винесена вперед для того, щоб можна було навісити на неї не лише сільськогосподарські агрегати, а й вантажний кузов. ДСШ-14 використовувалося на різноманітних роботах, як сільськогосподарських, так і вантажних, наприклад, для механізації праці під час вирощування овочів, на фермах та у парниках, а також для транспортування вантажу. Модель цієї машини постійно удосконалювалася, зокрема, модифікація ДСШ-14М мала електростартерний запуск двигуна, проте спеціальної постанови про виробництва модифікованої моделі не було.

Виробництво ДСШ-14 та ДСШ-14М тривало два роки, у цей же час конструкторське бюро заводу у співробітництві із НАТІ на основі наказу Міністерства тракторного та сільськогосподарського машинобудування СРСР від 17 листопада 1956 р. та Постанови № 55 від 6 березня 1956 р. щодо розвитку та засвоєння нової техніки, розробляли нову конструкцію самохідного шасі з більш удосконаленим дизельним двигуном з повітряним охолодженням Д-16. Самохідне шасі ДВСШ-16 створювалося на базі ДСШ-14М. Однак, якщо двигун на ДСШ-14М постачав ХТЗ за кооперативними надходженнями, то для виготовлення нового двигуна Д-16 на заводі створено було нові виробничі потужності.

Отже, варто зазначити, що модель самохідного шасі ДСШ-14 була доволі вдалою, оскільки на її базі створено низку інших тракторів із покращеними технічними характеристиками.